

Keuzedeel mbo

Excellent vakmanschap

Code

K1273

Ontwikkeld door: Worldskills Netherlands, Deltion College en brancheorganisatie INretail in samenwerking met SBB
Penvoerder: Sectorkamer handel

1. Algemene informatie

D1: Excellent vakmanschap

Studielast

240

Beroepsvereisten

Nee

Certificaten

Nee

Ontwikkeld voor kwalificatie(s)

Zie bijlage op www.s-bb.nl/kwalificatiedossiers

Toelichting

Relevantie van het keuzedeel

Het keuzedeel is op te vatten als een instrument om de ontwikkelingsgerichte ambitie van een beginnend beroepsbeoefenaar te prikkelen en te stimuleren. Het accent ligt op het (cyclisch) doorlopen van verschillende leerprocessen om zich verder te ontwikkelen naar excellentie (zich kunnen onderscheiden) in het eigen vakgebied.

Het ontwikkelen van excellent vakmanschap omtrent één of meerdere beroepstaken staat centraal. Op deze wijze kan de beginnend beroepsbeoefenaar zichzelf uitdagen door over excellent vakmanschap na te denken en er vorm en inhoud aan te geven. Dit biedt een goed vertrekpunt om in het eigen vakgebied door te groeien. Ook vergroot het de kans op werk. De wereld verandert steeds sneller, waardoor ook de arbeidsmarkt onderhevig is aan verandering. Van werknemers wordt in toenemende mate verwacht dat zij hiermee kunnen omgaan en dat zij zich hieraan kunnen aanpassen. Naast het kunnen inzetten van vakvaardigheden is het inzetten van de zogenoemde 21-eeuwse vaardigheden van belang. Dit zijn onder andere samenwerken, analyseren van informatie, communiceren, kritisch denken, (zelf)reflectie en oplossingen bedenken om met verandering en werk- en tijdsdruk om te gaan. Werknemers moeten flexibel zijn en de beheersing van deze combinatie van vaardigheden is essentieel om te kunnen deelnemen aan de arbeidsmarkt. Door dit keuzedeel te doorlopen ontwikkelt de beginnend beroepsbeoefenaar zich hierin en vergroot daarmee zijn positie en kansen op de arbeidsmarkt.

Beschrijving van het keuzedeel

Het keuzedeel gaat over het vormgeven van de ambities van een beginnend beroepsbeoefenaar om zich verder te ontwikkelen in één of meerdere beroepstaken. Hiervoor zoekt hij/zij uit waarin, hoe en waarmee die zich verder kan ontwikkelen. Door het ontwikkelingsproces werkt de beginnend beroepsbeoefenaar toe naar een excellente prestatie (binnen het eigen vermogen).

Branchevereisten

Nee

Aard van keuzedeel

Verdiepend
Verbredend

2. Uitwerking

D1-K1: Ontwikkelt excellent vakmanschap

Complexiteit

De beginnend beroepsbeoefenaar denkt, in het kader van excellent vakmanschap, kritisch na over en is voortdurend bezig met het gestructureerd ontwikkelen van het beroepsmatig handelen. Het betreft gestructureerde, gestandaardiseerde en cyclische handelingen rondom de persoonlijke ontwikkeling waarvoor hij/zij vakkennis en vaardigheden en niet-beroepsgerelateerde vaardigheden inzet. De combinatie van beeldvorming over persoonlijke kenmerken en eigenschappen, het bedenken en toepassen van (creatieve) oplossingen voor persoonlijke ontwikkeling en het opzetten en uitvoeren van een ontwikkelingsgericht proces zorgt voor complexiteit.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar toont eigenaarschap over zijn/haar beroepsgerichte ontwikkeling. Hij/zij is verantwoordelijk voor een goede voorbereiding op en uitvoering van een plan om zich verder te ontwikkelen naar excellent vakmanschap in één of meerdere beroepstaken. Hiervoor neemt hij/zij, in afstemming met experts en zijn/haar netwerk (zoals een praktijkopleider, docent, persoonlijke contacten), zelfstandig beslissingen. Hij/zij is verantwoordelijk voor het zo goed mogelijk neerzetten van het resultaat van een ontwikkelingsproces tot excellent vakmanschap.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft kennis van trends, innovaties en ontwikkelingen in het vakgebied
- heeft kennis van relevante nieuws- en informatiebronnen
- heeft kennis van vaktaal/vaktermen
- heeft kennis van interview- en gesprekstechnieken
- heeft kennis van communicatievormen en -middelen
- heeft kennis van onderzoeksmethoden
- heeft kennis van observatiemethoden
- heeft kennis van feedbackmethoden
- heeft kennis van reflectiemethoden
- heeft kennis van online en offline netwerken
- heeft kennis van presentatievormen- en technieken
- kan informatie verzamelen, analyseren en verwerken
- kan prestatiedoelen formuleren
- kan prioriteiten stellen
- kan hoofdzaken van bijzaken onderscheiden
- kan verbanden leggen
- kan projectmatig en planmatig werken
- kan feedback vragen en ontvangen
- kan (formatieve) evaluatiemethoden toepassen
- kan een (persoonlijke) SWOT-analyse maken
- kan de eigen werkzaamheden monitoren en evalueren en verbeterpunten noemen
- kan reflecteren op sterke punten en verbeterpunten
- kan samenwerken met collega's
- kan interview- en gesprekstechnieken toepassen
- kan onderzoeksvaardigheden toepassen
- kan ideeën en informatie vastleggen en presenteren
- kan netwerkvaardigheden toepassen

D1-K1-W1: Vormt zich een beeld van excellent vakmanschap

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar onderzoekt wat excellent vakmanschap inhoudt voor één of meerdere beroepstaken. Hiervoor raadpleegt hij/zij (digitale) bronnen en legt het accent op het inzichtelijk maken van kenmerken van excellent vakmanschap. Hij/zij legt met behulp van zijn/haar netwerk contact met mensen die excelleren in het vakgebied. Dit zijn rolmodellen; experts en/of Meesters in het vakgebied, zoals een sterrenchef, een topsporter of een bekende ontwerper. De beginnend beroepsbeoefenaar observeert de vakmensen tijdens de uitvoering van beroepstaken en stelt vragen. Hierbij let hij/zij onder andere op de benodigde vakkennis, vaardigheden, houding en (universele) niet-beroepsgerelateerde vaardigheden die dit

D1-K1-W1: Vormt zich een beeld van excellent vakmanschap

rolmodel onderscheidt van anderen. De verzamelde informatie vertaalt hij/zij naar criteria waaraan excellent vakmanschap voldoet.

Resultaat

Informatie over excellent vakmanschap voor één of meerdere beroepstaken is verzameld. Criteria voor excellent vakmanschap zijn opgesteld.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- gebruikt (online en offline) informatiebronnen effectief en efficiënt;
- legt proactief contact met excellente vakmensen;
- communiceert open en doelgericht;
- observeert met een open blik en met focus op excellent vakmanschap;
- analyseert verzamelde informatie zorgvuldig;
- onderscheidt zorgvuldig hoofdzaken van bijzaken;
- stelt relevante en concrete criteria op voor excellent vakmanschap.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Formuleren en rapporteren, Leren, Relaties bouwen en netwerken, Analyseren, Onderzoeken

D1-K1-W2: Maakt een persoonlijk ontwikkelingsplan om te excelleren

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar vergelijkt de opgestelde criteria voor excellent vakmanschap met de eigen beroepsmatige kennis, vaardigheden en houding. Hij/zij betreft hier zijn/haar ambitie(s) en drijfveren bij en trekt conclusies die hij/zij vertaalt naar doelen in een persoonlijk ontwikkelingsplan. Op basis van de doelen in het persoonlijk ontwikkelingsplan bepaalt de beginnend beroepsbeoefenaar hoe hij/zij kan toewerken naar een (of meer) excellente prestatie(s) binnen het eigen vermogen. Hij inventariseert welke activiteiten hij daarvoor wil ondernemen. Voorbeelden van activiteiten kunnen zijn: het volgen van één of meerdere masterclasses, cursussen, trainingen, het deelnemen aan een vakwedstrijd en het uitvoeren van complexe en uitdagende opdrachten. Hij/zij deelt het persoonlijk ontwikkelingsplan in zijn/haar netwerk, vraagt om feedback en verwerkt de feedback.

Resultaat

Een persoonlijk ontwikkelingsplan met doelen is uitgewerkt om zich in één of meerdere beroepstaken verder te ontwikkelen. Het plan is gedeeld in het netwerk en feedback is verwerkt.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- analyseert informatie over onder andere criteria voor excellent vakmanschap en beroepsmatige taken kritisch en zorgvuldig;
- vormt zich een eerlijk en realistisch beeld van zijn/haar beroepsmatige vakkennis, vaardigheden en houding;
- trekt logische conclusies;
- ontwikkelt een compleet uitgewerkt en goed leesbaar persoonlijk ontwikkelingsplan;
- bakent zijn/haar ambitie en doelen voor excellent vakmanschap concreet en herkenbaar af;
- vraagt eerlijke en reële feedback.

De onderliggende competenties zijn: Formuleren en rapporteren, Plannen en organiseren, Samenwerken en overleggen, Gedrevenheid en ambitie tonen, Beslissen en activiteiten initiëren, Analyseren, Leren

D1-K1-W3: Voert het persoonlijk ontwikkelingsplan uit

Omschrijving

D1-K1-W3: Voert het persoonlijk ontwikkelingsplan uit

De beginnend beroepsbeoefenaar voert het persoonlijk ontwikkelingsplan uit voor de ontwikkeling naar een excellente prestatie in één of meerdere beroepstaken. Hij/zij bereidt zich inhoudelijk op de doelen en de uit te voeren activiteiten voor. Hij/zij voert de geplande activiteiten uit en heeft tijdens het uitvoeren aandacht voor de gestelde doelen, de gehanteerde werkvorm(en) en de beoogde maximale ontwikkeling naar excellentie. De beginnend beroepsbeoefenaar reflecteert tussentijds op het proces en de uitgevoerde activiteiten en vraagt hiervoor feedback in zijn/haar netwerk. Hij/zij bepaalt in welke mate het tussentijds behaalde resultaat van de uitgevoerde activiteiten voldoet aan de gestelde doelen en stelt het plan indien nodig bij.

Resultaat

Het persoonlijk ontwikkelingsplan is uitgevoerd en zo nodig tussentijds bijgesteld.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- voert de onderdelen van het persoonlijk ontwikkelingsplan zorgvuldig en met een ontwikkelingsgerichte focus uit;
- is alert op het volgens voorschriften en richtlijnen uitvoeren van ontwikkelingsgerichte activiteiten;
- gebruikt eventuele (digitale) materialen en/of hulpmiddelen effectief en efficiënt;
- speelt praktisch en flexibel in op onverwachte en/of ongewenste situaties;
- vormt zich een eerlijk en realistisch beeld van zijn/haar ontwikkeling;
- houdt gevoelens onder controle in moeilijke situaties en/of bij het ondervinden van weerstand of tegenslag.

De onderliggende competenties zijn: Beslissen en activiteiten initiëren, Samenwerken en overleggen, Leren, Plannen en organiseren, Instructies en procedures opvolgen, Met druk en tegenslag omgaan, Vakdeskundigheid toepassen

D1-K1-W4: Evalueert de ontwikkeling naar excellentie

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar evalueert zijn/haar ontwikkeling naar excellentie in één of meerdere beroepstaken. Hij/zij doet dit aan de hand van het persoonlijk ontwikkelingsplan, en reflecteert achteraf op de ondernomen activiteiten en de kwaliteit en het niveau van de naar eigen vermogen geleverde excellente prestatie(s). Hij/zij vergelijkt het ontwikkelingsproces en de prestatie(s) met de vooraf opgestelde criteria voor excellent vakmanschap. Hij/zij analyseert (eventuele verschillen tussen) de doelen, verwachtingen en resultaten. Hij/zij trekt conclusies en benoemt welke ontwikkeling hij/zij heeft doorgemaakt en op welke wijze hij/zij zich verder wil ontwikkelen. Hij/zij vraagt in zijn/haar netwerk om feedback over de conclusies en het ontwikkelingsproces en legt deze vast.

Resultaat

Het ontwikkelingsproces naar excellent vakmanschap is geëvalueerd.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- kiest een passende evaluatiemethode om informatie over het ontwikkelproces te verzamelen;
- legt bevindingen en resultaten volledig en concreet vast;
- analyseert het ontwikkelproces en het resultaat met de gestelde doelen kritisch;
- trekt logische en objectieve conclusies over het ontwikkelproces;
- formuleert haalbare ontwikkel- en/of verbeteracties;
- staat open voor feedback.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Formuleren en rapporteren, Vakdeskundigheid toepassen, Analyseren, Leren, Gedrevenheid en ambitie tonen, Presenteren